

**Predikan i Abrahamsbergskyrkan, 16 september 2007
15 e tref. Ett är nödvändigt. Matt 11:28-30**

Kom till mig, alla ni som är tyngda av bördor; jag skall skänka er vila. Ta på er mitt ok och lär av mig, som har ett mildt och ödmjukt hjärta, så skall ni finna vila för er själ. Mitt ok är skonsamt och min börda är lätt.

I Vårfrukyrkan i Köpenhamn står det tretton vita statyer, 12 apostlar och så en Kristusstaty. Konstnären Thorvaldsen gjorde sina figurer av gips – först de 12 lärjungarna - till sist Jesusbilden. Nåväl, när Jesus statyn var klar berättas det att konstnären var nöjd med sitt verk. Han hade lyckats få fram bilden av en Jesus ”med blicken vänd upp till Gud och armarna lyfta i bön. En storslagen bild av Jesus som ber till sin Far för en ond och hård värld.” (Ur *Alltid älskad*, förlaget Argument) Men något gick fel den där kvällen när statyn var klar – dörren stängdes till och statyn fick inte torka på rätt sätt. När Thorvaldsen återvänder har statyn torkat så långsamt att huvudet åkt på sned och blicken hamnat i marken. Armarna var för tunga – de sjönk mot golvet. Och fram trädde en Jesus som vände sig mot och såg människorna. Armarna öppnades inbjudande. *Kom till mig*. Det tycker jag att denna Kristusgestalt säger. Det sägs att Thorvaldsen trots allt blev nöjd. Jag vet inte om berättelsen är sann – men den ger en bild av Jesus som någon som vänder sig till människorna, till den som är tyngd av bördor, till den som behöver vila.

Varje människas liv innehåller bördor och tyngder. De kan inte jämföras. Det är så olika hur vi orkar och vad vi orkar. Till det yttre kanske det ser lika ut – men inombords vet vi aldrig. Livet är dessutom inte rättvist. Och tron ger inte heller några garantier för ett lättsamt liv. Alla bär vi på börder och de oss till de vi är. Bäst vet du nog själv vilken din börda är just nu och var det skaver. Eller så kanske du just nu får känna att det är lätt – så kan det också vara ibland och det är underbart.

Jag tänker på kvinnan som Ingrid läste om från den Gammaltestamentliga texten, 1 Kung 17:8-16. Det är inte svårt att ana att hon känner sig tyngd. Änka har hon blivit. Sorgen bär hon men hon måste leva vidare, inte minst för sonens skull. Fattigdomen blir än värre när torkan sätter in. Det har inte regnat på länge. Kanske har vi sett henne på tv – med bördan av lite vedpinnar på ryggen, en pojke, tunn och smal vid handen, och den torra marken där jorden spruckit upp. Mjölet är nästan slut – och oljan också. Bördan börjar nästan bli outhärdlig. Till råga på allt dyker Elia upp. Han har bud från Gud om att hon också ska baka och ge till honom av det lilla hon har – med löftet att mjölet då inte ska ta slut. Regnet ska komma först och ge skörd och mjöl. Kvinnan är inte med på noterna från början. Det verkar osäkert. Men till slut blir berättelsen ändå en beskrivning av hur de här människornas tillit till varandra och till Gud får dem att överleva. De delar det de har och det räcker.

Något av det lyfter också episteltexten från Apg 4:32-35 fram. De hade allt tillsammans och det räckte till. Det är en vacker bild av egendomsgemenskap och känslan att vara ett. Sen räcker det att läsa ett par kapitel till för att få en mer realistisk bild. Snart känner sig några missgynnade och lärjungarna tvingas ta itu med en arbetsfördelning så att verkligheten ska fungera.

Men nog handlar de här texterna om att bördor som delas blir lättare. Och att vi behöver lämna ut oss i tillit till varandra. Änkan i Sarefat, hennes son och Elia bildade en liten familj och tillsammans överlevde de tills regnet föll. De första kristna delade med sig av det de hade. Människor fick vad de behövde och den kristna tron överlevde.

Tillbaka till Jesu ord om det skonsamma oket och den lätta bördan.

Det som verkar ha tyngt människor på Jesu tid, vid sidan om fattigdom och tryck från ockupationsmakten Rom, var ett mycket invecklat och krångligt religiöst lagsystem. Oket är ofta en bild för den lagen, Torah – i grunden finns de tio budorden. Vi tänker kanske att oket är tungt och besvärligt – men oket är ju ett bärredskap som ska göra det lättare. Så lagens ok var en bild för att lagen skulle göra det lättare för människor att leva. Men med tiden hade ett regelsystem utvecklats som gjorde det svårt att leva rättfärdigt och sant och fromt, nästan omöjligt att hålla

ordning på allt. Enligt en uppgift som går tillbaka till 200-talet fanns det 365 förbud (ett för varje dag) och 248 positiva bud (ett för varje ben i människans kropp.) Det blir väldigt många bud att hålla ordning på.

Det som skulle ha blivit en hjälp för livet blev istället ett tungt ok som skavde över axlarna. Vad menar Jesus då istället med att hans ok är skonsamt och bördan lätt? Det verkar som om Jesus vill återföra blicken till det som är väsentligt, till det som är nödvändigt. Lagen är inte till för sin egen skull. Sabbaten finns för människan, gör han klart direkt efter dagens text. Istället säger han: *Kom till mig.* Han vill ge ett alternativ. Hur blir vi indragna i det?

För det första verkar det givet att ingen av oss slipper bördor. Livet innebär möda och slit många gånger, oro för försörjning, sorg över dem vi mister. Det är de villkor vi lever under.

Därför behöver alla – och det är min andra fundering, ett ok att bära med – bärhjälp. Jag tror att när Jesus erbjuder sig själv, sträcker ut sina armar som i Thorvaldsens staty, (tack vare att den misslyckades) då erbjuder han bärhjälp. Han erbjuder sin närvaro, men också sin blick för andra möjligheter och vägar.

För det tredje erbjuds bärhjälpen till alla, inte bara till dem som levt ett ordentligt och fromt liv rakt igenom, utan

människor ur alla sammanhang. Alla kan dras in. Här måste vi göra en utvikning till Lukasevangeliet, där Jesus lyfter fram mötet mellan änkan från Sarefat och Elia som ett provocerande exempel.

När Jesus ska börja sin verksamhet håller han en storslagen predikan i Nasarets synagoga. Han är på hemmaplan, snickarsonen. Folket där gläds åt en av dem, som talar så väl och utlägger texten. De jublar ... ända tills han vänder perspektivet för dem. Det är inte bara folket i Nasaret det handlar om, inte bara den inre kretsen, det välkända. Det är inte ens säkert att de har företräde. För Elia kom ju till en änka i Sarefat, och inte till deras änkor. Sarefat låg i ett område norr om Galileen, där konkurrentguden Baal dyrkades. Änkan har en annan religion. Henne hjälpte Elia. Henne delade han liv med. Nasaretborna blir så provocerade att de nästan driver Jesus utför stadens stup. Men det blir tydligt att han kommer med ett erbjudande som sträcker sig bortom det förväntade.

Så till slut: ingen slipper undan livets bördor. De drabbar oss orättvist men alla har sitt ibland. Och alla är vi beroende av bärhjälp, av att dela och ibland bli buren själv. Då måste vi lämna ut oss i tillit till varandra. Mot oss sträcks välkomnande armar – och någon säger *Kom till mig*. För det tredje så kan vi inte ta för givet några privilegier bara för att vi tycker att vi är av en särskild sort,

religiöst eller etniskt eller vad det vara må. Jag tror att Jesus erbjuder sitt ok, sitt skonsamma och milda ok också till den som vi inte ser, till den som vi inte ens orkar önska något så gott, den kriminelle MC-gängledaren, den terroristindoktrinerade och offervillige, till den som jag, eller du, verkligen inte begriper oss på.

Kom till mig – ta på er mitt ok. Jesus erbjuder sig själv som en tillitens vilopunkt. Han säger: Jag känner din tyngd och din oro – ta emot mig. Så ger han sig själv åt oss i nattvardens gåvor. Det är ett mysterium. Men i nattvarden hälsar Jesus: Jag vet vad oro vill säga, och smärta. Ta mitt ok, det fördelar bördorna, sätt din tillit till mig – jag vill dela detta med dig, även om du tror att du inte är värd det eller passar, för mitt hjärta är milt och ödmjukt.

Låt oss be: Jesus – vi lämnar våra liv till dig som möter oss just där vi är. Amen.